

[Alice Faber]

Forslag til folketingsbeslutning om gældssænering for nyuddannede.

(Beslutningsforslag nr. B 58).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Skriftlig redegørelse:

Miljøministerens redegørelse af 12/12 84 vedrørende handlingsplan for nedbringelse af forureningen med næringsalte og organisk stof.

(Redegørelse nr. R 7).

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Et tiårs arbejde på miljøområdet har bragt os fremskridt, som tåler sammenligning med vore naboers i nord og syd. Men vi må hele tiden være meget opmærksomme på forhold, som vil kunne give miljømæssige problemer i fremtiden. Ny viden og praktisk erfaring har vist, at der er behov for en forstærket indsats på en række nye områder.

Forureningen af vort grundvand og overfladevand med kvælstof, fosfor og organisk stof er et område, der giver anledning til stigende bekymring. Hovedparten af kvælstoffet kommer fra landbruget, medens fosfortilførslerne navnlig stammer fra spildevand.

På landsplan er indholdet af nitrat i grundvandet stigende. Endnu har vi langt de fleste steder rent drikkevand, men vi har fået nogle kraftige advarsler på det seneste. Nogle steder, især i Jylland, har man måttet lukke borer, fordi de ikke overholder grænseværdien på 50 mg nitrat pr. liter, som EF har fastsat.

Meget af det grundvand, som vi pumper op i dag, er faldet som regn for mange år siden. Vi høster nu frugterne af tidligere tiders forsømmelser, og vi må forvente, at den uheldige udvikling vil fortsætte i endnu en årrække allerede som følge af de næringsstoffer, som nu findes i jorden.

Det er derfor vigtigt, at vi allerede nu begrænser tilførslen af nitrat til grundvandet og på længere sigt vender udviklingen, inden problemerne bliver rigtig alvorlige.

Også for overfladevandets vedkommende er der grund til bekymring. Trods omfattende rensning af spildevand er vandkvaliteten

stadig utilfredsstillende mange steder. Alt for ofte hænder det, at livet i vandløb tager alvorlig skade på grund af akutte udledninger af forurenende stoffer, og mange af vore søer er i en uacceptabel tilstand på grund af tilførslen af næringsalte.

Selv i en forholdsvis robust recipient som havet har man kunnet opleve alvorlige problemer på grund af forurening med næringsalte. I 1981 resulterede vejrforholdene i iltsvind og fiskedød i åbne danske farvande. I 1983 var forholdene igen kritiske, men her reddedes situationen af nogle dages kraftig blæst. Det er klart uacceptabelt, at forureningen har nået et niveau, hvor alene vejrforholdene er afgørende for, om vi får massive forekomster af fiskedød.

Disse problemer blev drøftet i miljø- og planlægningsudvalget i foråret i forbindelse med behandlingen af to forslag til folketingsbeslutning.

Med denne redegørelse fremlægger jeg en handlingsplan med de nødvendige foranstaltninger til at imødegå forureningen med næringsalte. Planen indeholder, som jeg lovede udvalget, en række af forslagene i de to beslutningsforslag.

Som grundlag for udarbejdelsen af denne handlingsplan foreligger nu NPO-redegørelsen. Heri konstateres det, at landbrugets oplagring og anvendelse af naturgødning er den væsentligste kilde til nitratforureningen af vort grundvand og til forureningen af vort ferske og marine overfladevand med kvælstof. Udledning fra oplag af husdyrgødning og ensilage er hovedkilden til forurening af vandløb med organisk materiale og en væsentlig kilde til belastning af søer med fosfor. Spildevandsanlæg, herunder industri, bidrager med 80-85 pct. af den samlede belastning af overfladevand med fosfor. Hovedparten udledes direkte i havet. Endvidere konkluderes det i rapporten, at dambrugsudledninger lokalt kan være af afgørende betydning for tilstanden i søer og vandløb, og at der tilføres jorden store mængder af kvælstof fra luften.

Med NPO-redegørelsen foreligger der et udgangspunkt for at vurdere, hvordan vi kan sikre grundvandet og opnå en tilfredsstillende kvalitet i vore vandområder.

Ud over de foranstaltninger, der generelt må sættes i værk på landsplan, er det påkrævet, at amtskommunerne og kommunerne